

## RECORDS DEL CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE

# Ara fa 25 anys del nou Concili Provincial Tarraconense

**CARDENAL LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH**  
Arquebisbe Metropolità emèrit  
de Barcelona

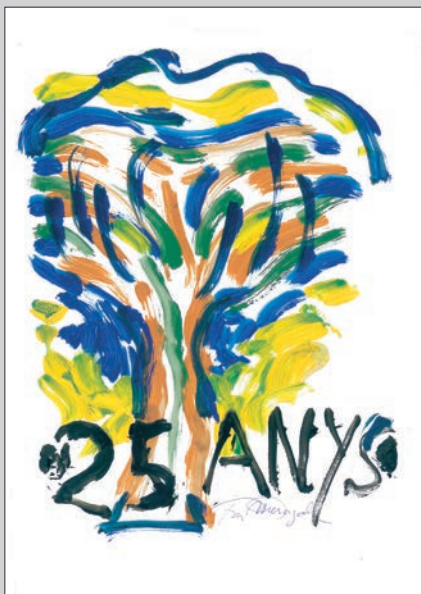
Ara fa 25 anys visquérem una experiència eclesial que s'havia extingit feia segles. Celebràrem el Concili Provincial Tarraconense del segle XX, tornant a una antiga tradició molt nostra, en què s'havien celebrat més de 160 Concilis Provincials Tarraconenses, en el període de 1.600 anys, essent Catalunya la que ha celebrat més Concilis Provincials en tota la història de l'Església catòlica llatina. Però aquest fou un Concili Provincial de nou format.

M'ha semblat adient oferir uns records, unes dades i unes reflexions sobre la convocatòria, celebració i aplicació d'aquest Concili. En aquells anys jo era bisbe de Tortosa i secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense i vaig viure intensament aquest esdeveniment eclesial. Segur que molts reviuran amb motiu d'aquestes noces d'argent il·lusions, esperances, desencisos i col·laboracions d'aquell temps. Recordo l'emoció i la il·lusió de tots els membres del Concili, però especialment dels laics, pronunciant la fórmula el dia de la inauguració del Concili a la catedral de Tarragona: «Que Déu m'ajudi i aquests Evangelis que toco amb les meves mans.»

La sèrie documentada d'aquelles assemblees conciliars s'iniciaren a casa nostra amb el Concili celebrat a Saragossa l'any 280 —llavors sufragània de Tarragona—, i acabà amb el Concili de Tarragona del 1757. En aquests Concilis hi trobem nombroses mostres de sensibilitat pastoral, d'estil sinodal i de la consciència de formar un aplec d'Esglésies locals al servei del mateix poble, amb una obertura a la catolicitat i en comunió viva amb



El 21 de gener, festa dels sants Fructuós, bisbe, i Auguri i Eulogi, diaques, es va inaugurar el Concili Provincial Tarraconense. A la foto, processó d'entrada que s'encamina cap a la catedral.





l'Església de Roma.

Diverses raons motivaren deixar de convocar Concilis Provincials malgrat la seva reiterada obligatorietat de celebrar-los periòdicament, arribant a establir-se la periodicitat d'un Concili cada any. Des de l'any 1917 i fins l'any 1983 es mantenia l'obligatorietat de celebrar-los cada vint anys. Una de les causes per les quals, especialment després del Concili Vaticà II, no se celebraven Concilis particulars fou el fet que no podien participar-hi com a membres els laics. Això es va reparar amb el nou Codi de Dret Canònic del 1983. Amb saviesa aquest nou Codi ja no ha establert cap obligació de celebrar-los periòdicament, sinó que determina que se celebri un Concili Provincial «cada vegada que, segons el parer de la majoria dels bisbes diocesans de la província, sembli oportú».

Als bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense ens va semblar oportú, havent consultat i escoltat el poble fidel, convocar un nou Concili Provincial Tarraconense per celebrar-lo l'any 1995, després de tants anys sense haver-se'n celebrat cap. Entre d'altres raons, perquè es va voler ser fidels a la recomanació del Concili Vaticà II, que va proposar que els Concilis provincials prenguessin nou vigor a fi de prendre decisions més encertades i eficaces per al creixement de la fe i per a la pastoral del conjunt i en comunió amb tota l'Església. I també es considerà la vigent regulació que sorgí del Concili Vaticà II, que configura la naturalesa, les finalitats i els membres amb la participació activa de sacerdots, religiosos, religioses i laics. Això permet realitzar la sinodalitat que el papa Francesc demana que vagi configurant l'Església del segle XXI.

Però va semblar també oportú perquè aquesta nova configuració dels Concilis Provincials els converteix en instàncies eclesials que decideixen vinculativament el que és necessari per a la pastoral i l'evangelització de totes les diòcesis de la Tarraconense. La regulació del Concili Provincial estableix que «té cura de vetllar per necessitat del Poble de Déu en el seu territori i

té potestat de règim, especialment legislatiu, de tal manera, però, que, salvant sempre el dret universal de l'Església, pugui establir allò que sembli oportú per a l'increment de la fe, la coordinació de l'activitat pastoral, la regulació dels costums i l'observança, l'establiment o la protecció de la disciplina eclesial».

Celebrar aquest Concili amb la participació de tot el poble de Déu —no només dels bisbes— harmonitzava amb el treball pastoral comú que des del Concili Vaticà II es realitzava a les diòcesis de Catalunya. Aquest Concili es va poder convocar gràcies al treball col·legial i en comú dels bisbes de Catalunya especialment des de l'any 1969, amb les més de 128 reunions, de tres o quatre dies de duració, dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, i amb la vintena de secretariats interdiocesans. Les reunions, els documents col·lectius, el treball conjunt en el camp litúrgic, catequètic, bíblic, de pastoral de la salut, de la família, religiosos i molt més, així com els mitjans de comunicació social han contribuït a fer que als bisbes ens semblés oportú de convocar l'esmentat Concili per potenciar aquest treball de conjunt. Des dels inicis d'aquesta coordinació hi tingué un paper molt important el Dr. Pont i Gol, arquebisbe de Tarragona.

El Concili Provincial que celebrarem l'any 1995 —ves a saber si no ha estat el de l'inici d'una nova època conciliar de l'Església a Catalunya— s'avança a la programació pastoral del papa Francesc. El Concili volia respondre a les necessitats de l'evangelització, que és el programa pastoral que el Papa ens proposa en el seu document *Evangelii gaudium*, i que encara és molt necessari i urgent.

La iniciativa de celebrar aquest Concili va ser molt ben acollida pel poble de Déu i això va intensificar la participació de més de 60.000 cristians que van treballar en la preparació de la celebració, suggerint la temàtica per tractar, col·laborant en l'elaboració dels documents que s'estudiaren en l'assemblea conciliar i participant en les celebracions litúrgiques perregar pel Concili.

## El Concili Provincial va ser un esclat de llibertat que va ocasionar entusiasme, il·lusió i esperança en molts participants

El Concili Provincial va ser un esclat de llibertat que va ocasionar entusiasme, il·lusió i esperança en molts participants. Un signe de la llibertat en les intervencions conciliars fou que es va fer famosa una expressió que corria quan el moderador en donar la paraula deia que es preparés un altre membre del Concili i en ocasions es feia implícita l'esmentada expressió: «I que es preparin els bisbes.»

Tanmateix, potser s'esperava massa i això provocà desencisos. El Concili no podia aprovar resolucions que estiguessin en desacord amb la doctrina de l'Església. Recordo que durant el Concili corria l'expressió del «calaix de l'abat», on metafòricament hi anaren alguns temes que no es pogueren tractar ni decidir ja que les decisions conciliars necessiten el reconeixement de Roma i això comportà sofriments i incomprendiments passatgeres. Però malgrat els desencisos, el treball conciliar es va anar fent amb la participació de tots i va arribar a 170 resolucions aprovades pel Concili i reconegudes per la Seu Apostòlica.

Amb l'anunci del Concili Provincial Tarraconense, de 29 de novembre del 1992, es recordava que passats 235 anys podíem reprendre els Concilis provincials, a 30 anys de la conclusió del Concili Ecumènic Vaticà II, amb l'intent de ser fidels a les seves decisions i intuïcions. També amb mirada vetllant i atenta als signes dels temps, fent ressonar la crida a *L'aggiornamento* de Joan XXIII, a la renovació de Pau VI, a la joia de Joan Pau I i al renovat impuls de nova evangelització de Joan Pau II. Amb aquesta nova edició del Concili Provincial Tarraconense es volgué fer una revisió en profunditat de la nostra pastoral a la llum de la Paraula de Déu i en comunió amb l'Església universal.

Aquest fou l'eix vertebrador del nostre Concili: «Com evangelitzar, avui, la nostra societat.» I això a partir de quatre finalitats que es van establir fruit de la consulta que es feu al poble de Déu: 1) fer arribar l'anunci de la Bona Nova fidelment i de manera entenedora als homes i dones del nostre temps; 2) aconseguir que tots els cristians personalment i comunitària s'animin a seguir més Jesús i es comprometin a construir l'Església i a ser testimonis compromesos al servei del nostre poble; 3) renovar i mobilitzar totes les energies i tota la capacitat d'acció de les nostres diòcesis a la llum de l'Evangeli; 4) potenciar la coordinació pastoral de les diòcesis catalanes i la comunió de tots els seus membres.

El Concili Provincial Tarraconense de 1995 fou una meravellosa manifestació de l'Església, un do de Déu. Aquest esdeveniment que vàrem viure ens feu fills de la llarga tradició conciliar de la Tarraconense i de l'Església d'Orient i d'Occident. El Concili obrí l'esperit dels diocesans a les diòcesis germanes i a l'Església universal. Ens eixamplà horitzons, per tal de viure cada un de nosaltres la comunió, la missió i la sinodalitat eclesials. La meravellosa inauguració del Concili, a la catedral de Tarragona, s'esqueia en la festivitat de Sant Fructuós, i aquesta coincidència fou tot un símbol, puix el Concili ens ajudà a viure més intensament el que digué el bisbe de la Tàrraco en el moment del seu martiri: «Em cal tenir al pensament l'Església catòlica, estesa d'Orient a Occident.»

emiser  
Facility services  
Gestió de capacitats

**2020**

**OBRE LES PORTES DE LA TEVA EMPRESA AL FUTUR  
FELIÇ 2020 FELIÇ FUTUR**

Obre les portes de la teva vida a EMISER: a la inserció, la igualtat, l'actitud, la professionalitat... al futur. A milers de treballadors discapacitats, capaços de donar-ho tot per la teva empresa. Aquest és l'objectiu d'EMISER, Centre Especial de Treball, des de 1990. I també ha de ser el teu: incorporar al mercat laboral i a la societat a aquestes persones. Et desitgem unes bones festes, un feliç 2020 i un feliç futur.

I com cada any, et convidem a col·laborar amb nosaltres amb la Targeta Solidària per a Aliments de Càritas. Fes el teu donatiu, a partir d'1€, a [www.caritas.barcelona/es/fes-un-donatiu/](http://www.caritas.barcelona/es/fes-un-donatiu/). Moltes gràcies.  
93 846 61 11 · [www.emiser.es](http://www.emiser.es)

**Càritas**  
Diocesana de  
Barcelona